

A MAGYARORSZÁGI TÁVOKTATÁSI TAPASZTALATOK FELMÉRÉSÉRE SZOLGÁLÓ KÉRDŐÍVEK KIÉRTÉKELÉSE

BME IDEGENNYELVI KÖZPONT

1. Bevezetés

A LLP-LdV-TOI-2008-HU-007 projekt keretében képzési szükségletelemző felmérést végeztünk. A BME a projekt módszertani szükséglet felmérését vállalta. A módszertani elemzésre azért volt szükség, mert Magyarországon még nem elterjedt oktatási forma a távoktatás, és a képzés sikerének érdekében a hazai célcsoport igényéhez kell a módszertant igazítani. A felmérést kérdőívek segítségével végeztük, melyet név nélkül kellett kitölteni.

2. A kérdőíves felmérés célkitűzései

Célunk az volt, hogy felmérjük:

1. mennyire elterjedt Magyarországon a távoktatás, rendelkeznek-e az emberek távoktatási tapasztalatokkal
2. azok körében, akik már rendelkeznek tapasztalatokkal távoktatás terén, elfogadott-e ez az oktatási forma, részt vennének-e újabb távoktatási képzésen
3. rendelkeznek-e megfelelő tanulási, szervezési, időbeosztási készségekkel, melyek alkalmassá teszik őket önálló tanulásra
4. mi jellemzi számítógépes írástudásukat

3. Hipotézisek

A kérdőív összeállításakor azt feltételeztük, hogy:

1. az emberek többségének még nincs távoktatási tapasztalata, hiszen ez a képzési forma csak néhány intézetben terjedt el, illetve vállalati tanfolyamok, továbbképzések során alkalmazzák őket
2. a válaszadók többsége nem képes teljes mértékben önállóan tanulni, mivel a hazai közoktatás nem fejleszti megfelelően ezt a készséget. Sok résztvevő a távoktatási képzés elején szembesül ezzel a ténnyel, ezért jelentős a lemorzsolódás
3. a fiatal felnőttek rendelkeznek megfelelő IKT ismerettel, internet hozzáféréssel, a középkorú csoport tagjai viszont kevésbé járatosak benne.
4. az életkor, lakóhely, végzettség befolyásolhatja a számítógépes ismereteket, az önálló tanulásra való képességet. A fiatal diplomások jó IKT ismerettel rendelkeznek, önállóbbak. A városokban lakók nagyobb hányada használhat számítógépet.

4. A kérdőív

A végleges kérdőív, melyet a projektben résztvevő partnerek is véleményeztek és kiegészítettek, 30 kérdésből áll. Ezek többsége a kiértékelhetőség miatt zárt kérdés. Nyitott kérdést akkor alkalmaztunk, amikor a tanulóktól önálló megfogalmazást vártunk. A kérdőív elején tisztáztuk a távoktatással kapcsolatos fogalmakat. Voltak kérdések, ahol több választ is be lehetett jelölni, ezért nem tudunk mindig 100%-kal számolni. Sajnos nem minden kérdésre kaptunk minden kérdőíven választ, és nem konzekvens, vagy ellentétes válaszokat is találtunk. A kérdőív három részből áll:

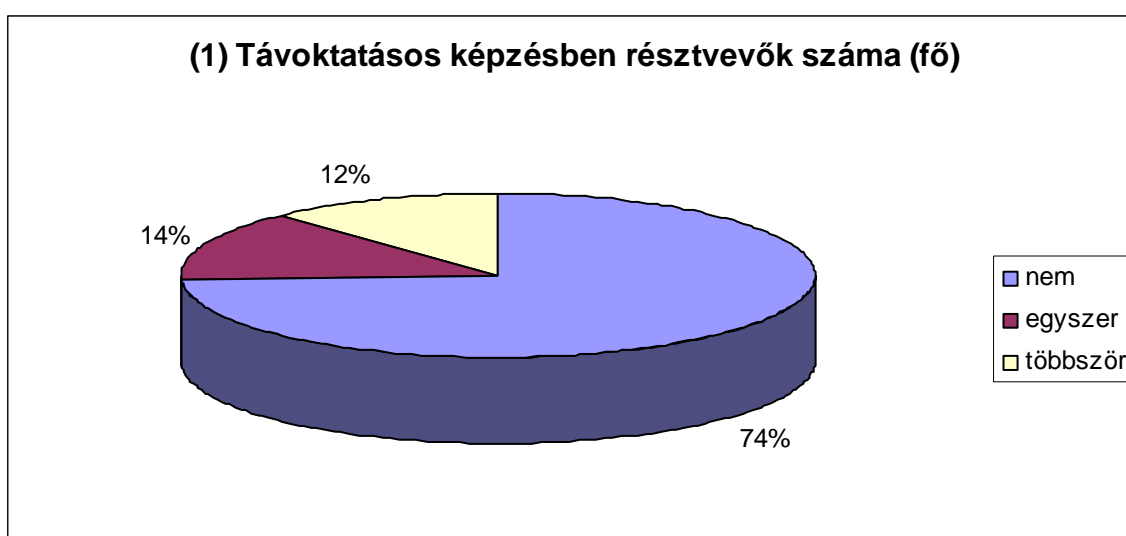
1. távoktatási tapasztalatokról, a szükséges készségekről
2. IKT kompetenciákról
3. statisztikai adatokról

5. A kérdőívek kiértékelése

108 darab kitöltött kérdőívet elemeztünk, és az alább részletezett eredményekre jutottunk.

1. kérdés Vett-e már részt távoktatási tanfolyamon?

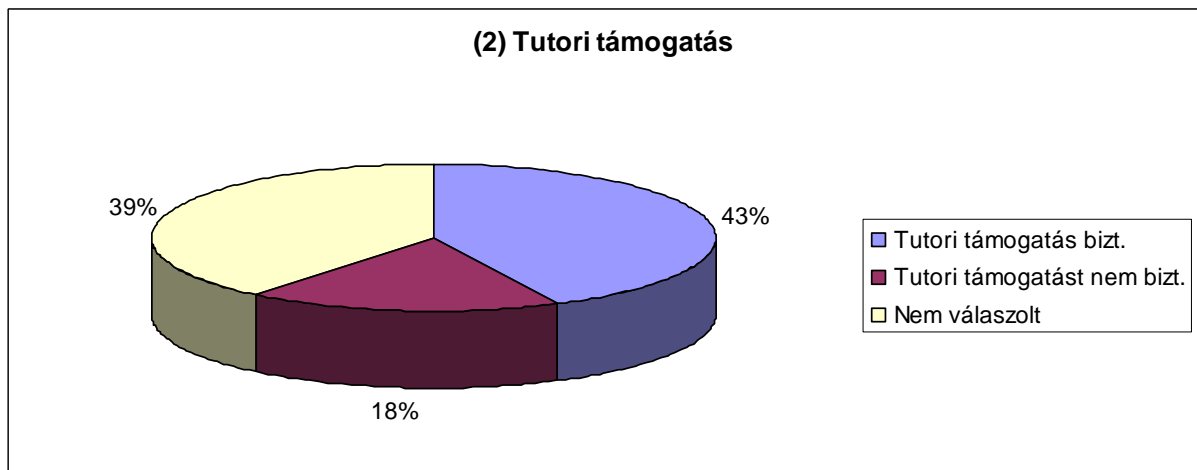
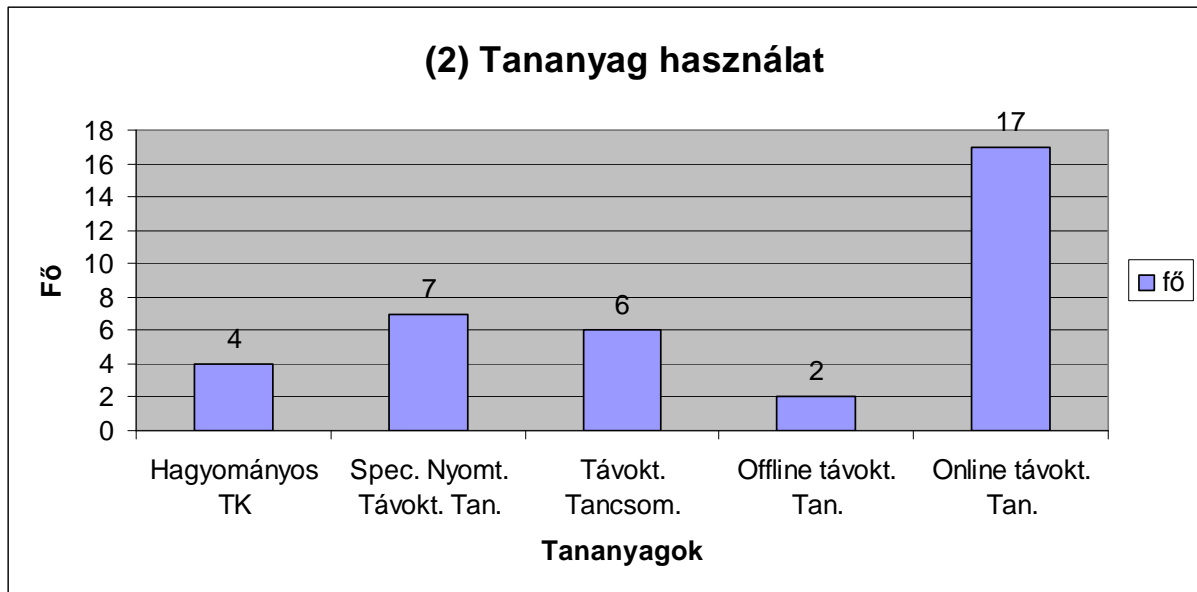
Válaszok: A megkérdezett 108 főből 15 fő egyszer (14%), 13 fő többször (12%, összesen 28 fő, 26%), 80 fő nem (74%) vett részt.

A 2-17. kérdés azoknak szól, akik már részt vettek távoktatási képzésben (28 fő, 26%).

2. kérdés a képzés főbb jellemzőire kérdez rá.

Válaszok: A 28 főből hagyományos könyvet 4 fő (14%), nyomtatott távoktató anyagot 7 fő (25%), távoktatási tananyagcsomagot 6 fő (21%), offline anyagot 2 fő (7%), online anyagot 17 fő (60%) kapott és használt. 12 képzésben résztvevő részesült tutori támogatásban (43%), 5 pedig nem (18%), 11 fő nem válaszolt a kérdésre (39%).

3. kérdés a képzésben való részvétel okára kérdez rá.

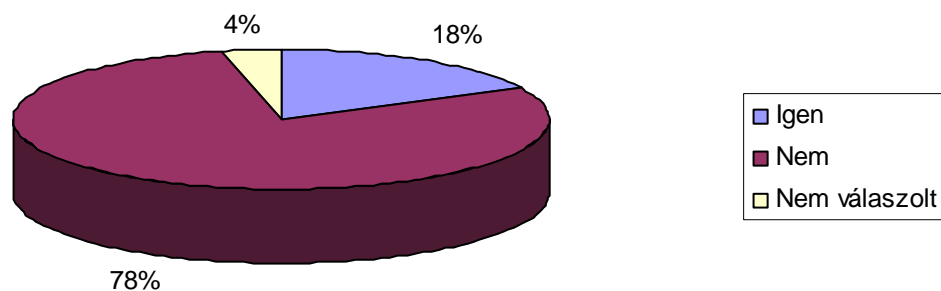
Válaszok: a résztvevők vállalati (kötelező) tanfolyamon vettek részt, kényelmesnek tartották, mert rugalmas volt az időbeosztás.

A 4-14. kérdés az önálló tanuláshoz szükséges készségeket méri fel, és a megkérdezett és távoktatásban már részt vett 28 főre vonatkozik.

4. kérdés: Készített-e ütemtervet?

Válaszok: 5 fő (18%) készített, 22 fő (78%) nem, 1 fő nem adott választ a kérdésre (4%).

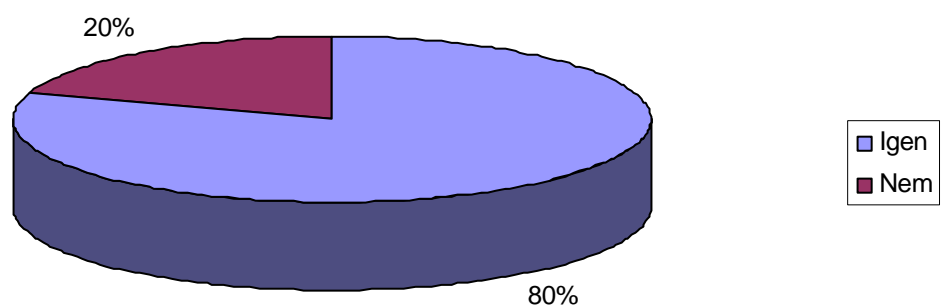
(4) A távoktatásos képzés elején készített-e tanulási ütemtervet?

5. kérdés: Betartotta-e az ütemtervet?

Válaszok: 4 fő (80%) betartotta, 1 fő nem (20%).

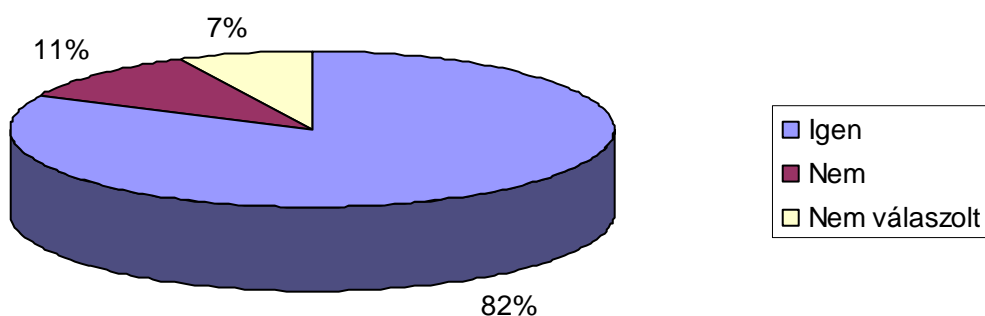
(5) Ha igen, betartotta-e?

6. kérdés: A képzésben való részvétel, a tanulás céljait végiggondolta-e?

Válaszok: 23 fő (82%) igen, 3 fő (11%) nem tette, 2 fő nem adott választ a kérdésre (7%).

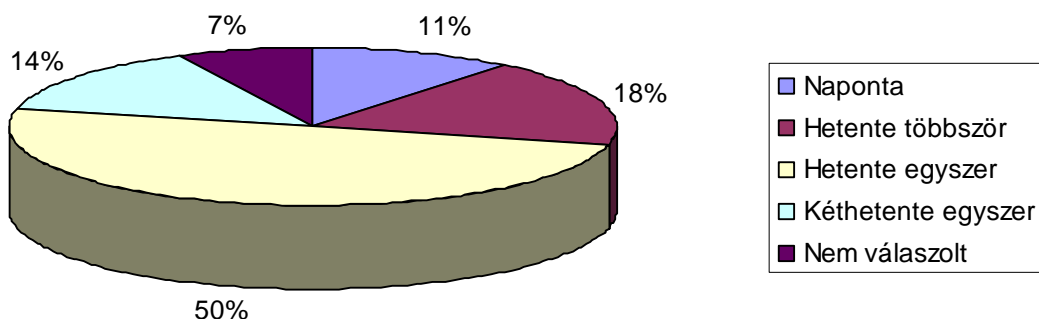
(6) A távoktatásos képzés elején végiggondolta-e, hogy mit szeretne tudásán fejleszteni, mik a konkrét céljai?

7. kérdés: Milyen gyakran tanult?

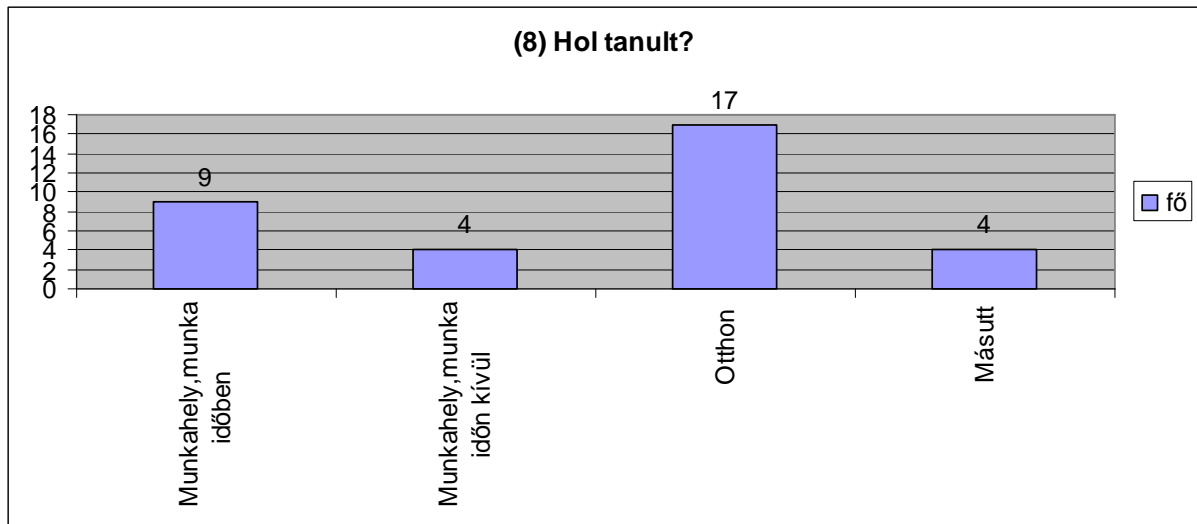
Válaszok: Naponta 3 fő (11%), hetente egyszer 14 fő (50%), hetente többször 5 fő (18%), kéthetente egyszer 4 fő (14%) tanult, 2 fő nem adott választ a kérdésre (7%).

(7) Milyen gyakran, mennyi időt tanult?

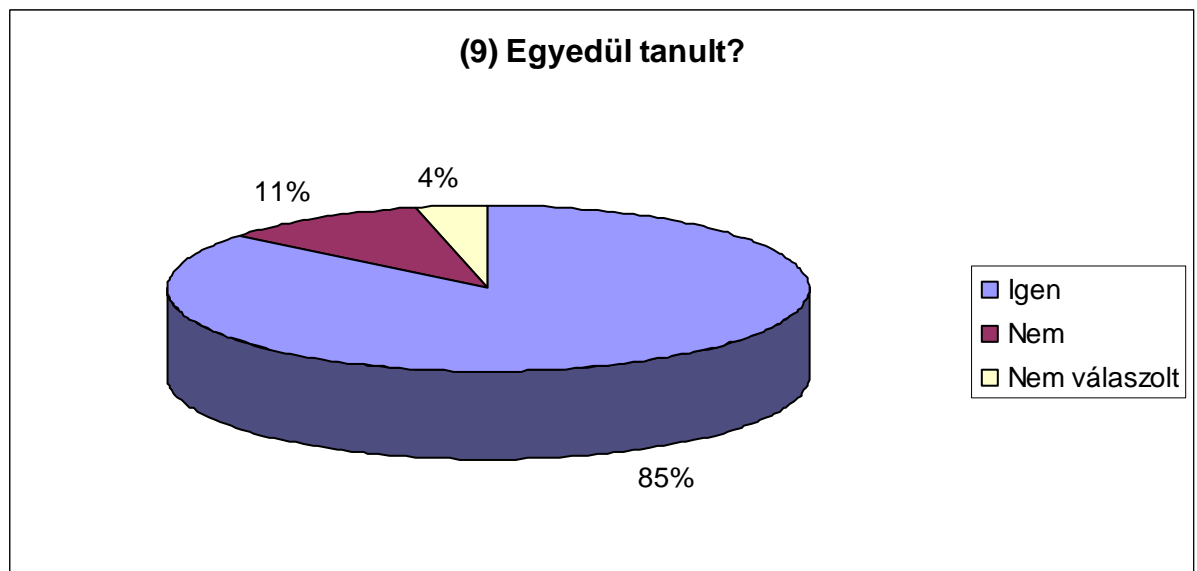
8. kérdés: Hol tanult?

Válaszok: Munkahelyen, munkaidőben 9 fő (32%), munkahelyen, munkaidőn kívül 4 fő (14%), otthon 17 fő (61%), másutt 4 fő (14%) tanult.

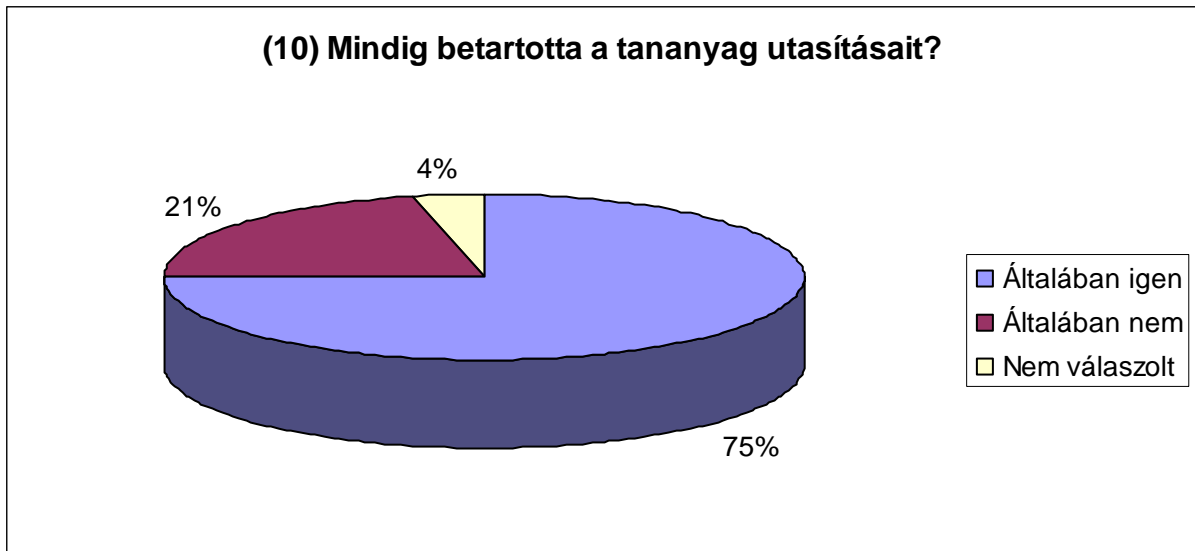
9. kérdés: Egyedül tanult?

Válaszok: 24 fő (85%) egyedül tanult, 3 fő (11%) nem, 1 fő nem adott választ (4%).

10. kérdés: Mindig betartotta az utasításokat?

Válaszok: 21 fő (75%) betartotta, 6 fő (21%) nem, 1 fő nem adott választ (4%).

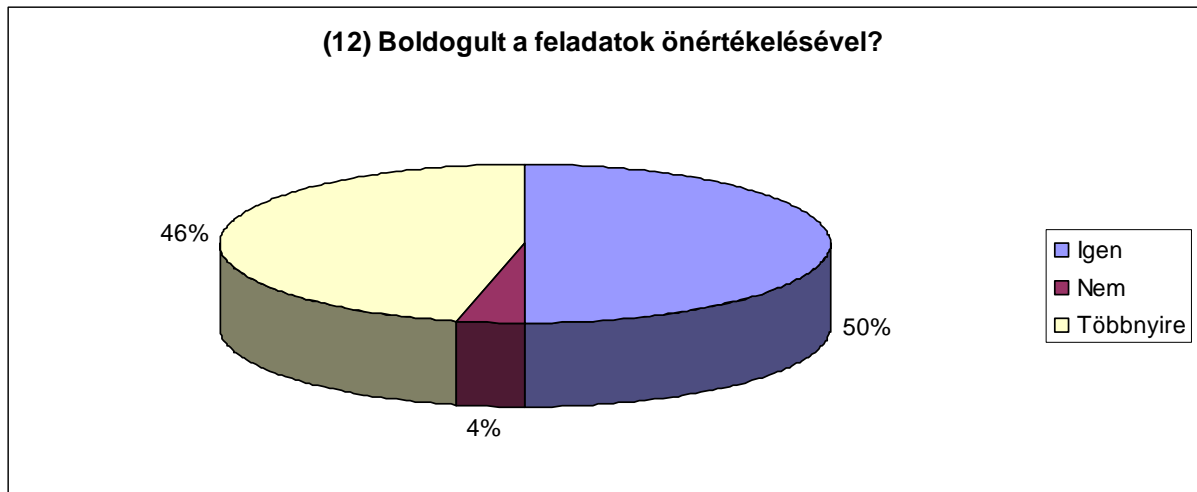
11. kérdés: Elektronikus tananyag esetében kinyomtatta a tananyagot?

Válaszok: 15 fő (54%) kinyomtatta, 11 fő (39%) nem, 2 fő nem adott választ (7%).

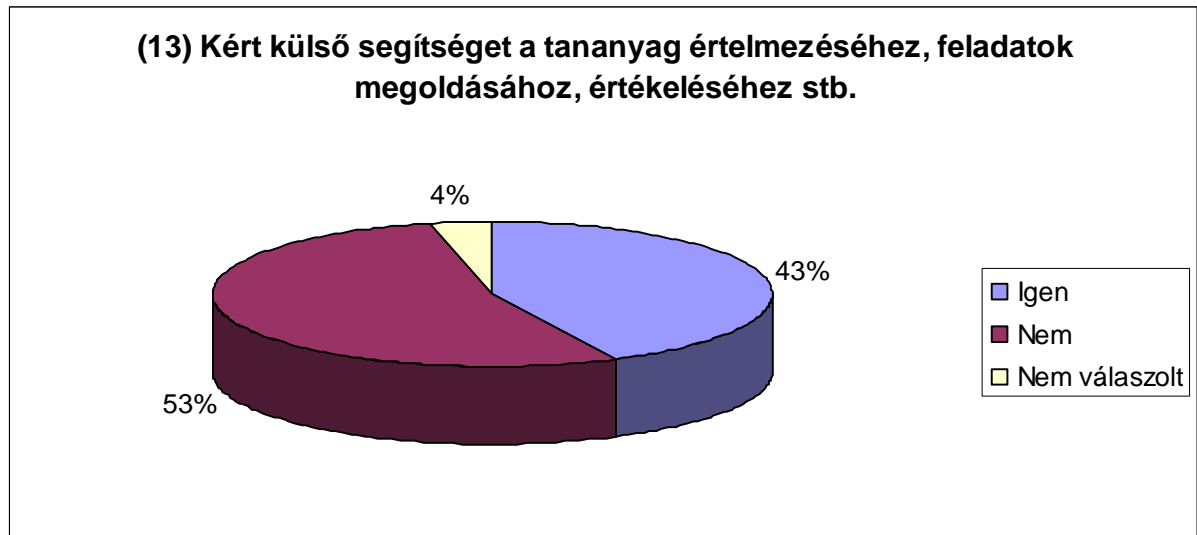
12. kérdés: Boldogult a feladatok önértékelésével?

Válaszok: 14 fő (50%) igen, 13 fő (46%) többnyire igen, 1 fő nem adott választ (4%).

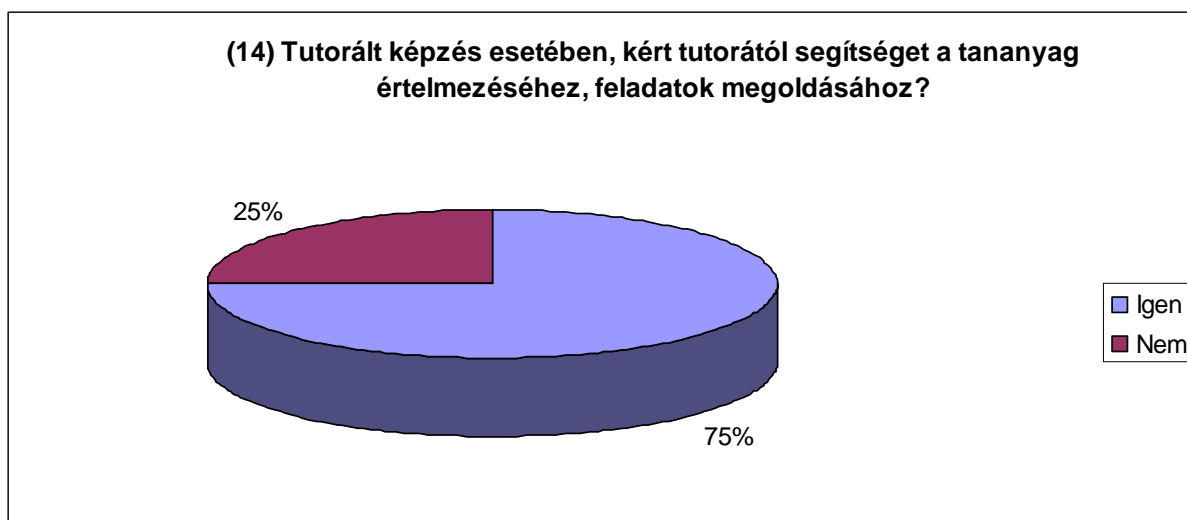
13. Kérdés: Kért külső segítséget a tananyag értelmezéséhez?

Válaszok: 12 fő (43%) kért külső segítséget, 15 fő (54%) nem, 1 fő nem válaszolt (4%).

14. kérdés: Kért tutorától segítséget?

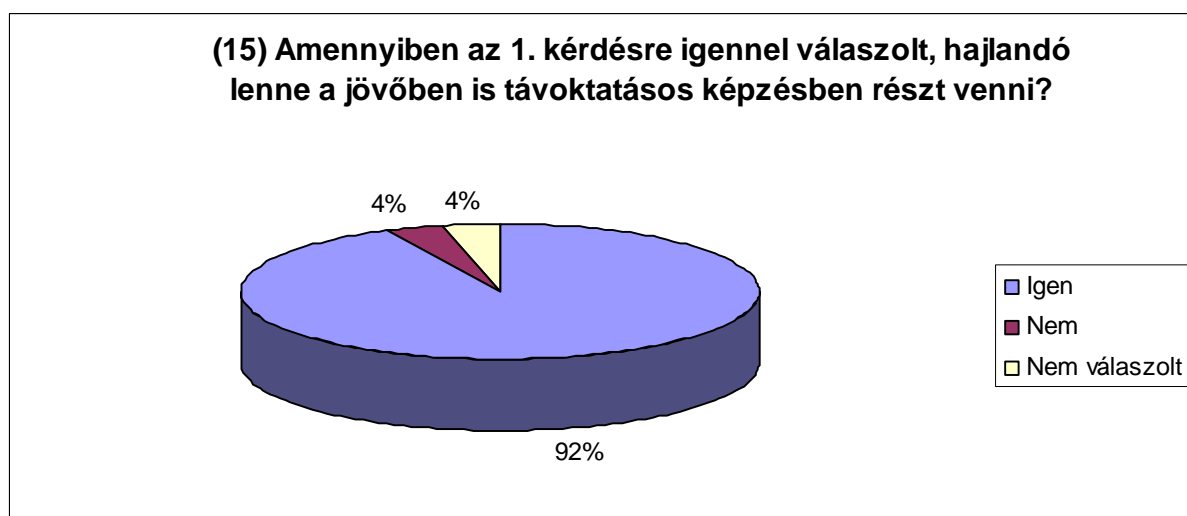
Válaszok: 9 fő (32%) kért segítséget, 11 fő (39%) nem.

A 15-16. kérdés a távoktatásban részt vett megkérdezettek tanulási hajlandóságra, a szükséges változtatásra kérdezett rá.

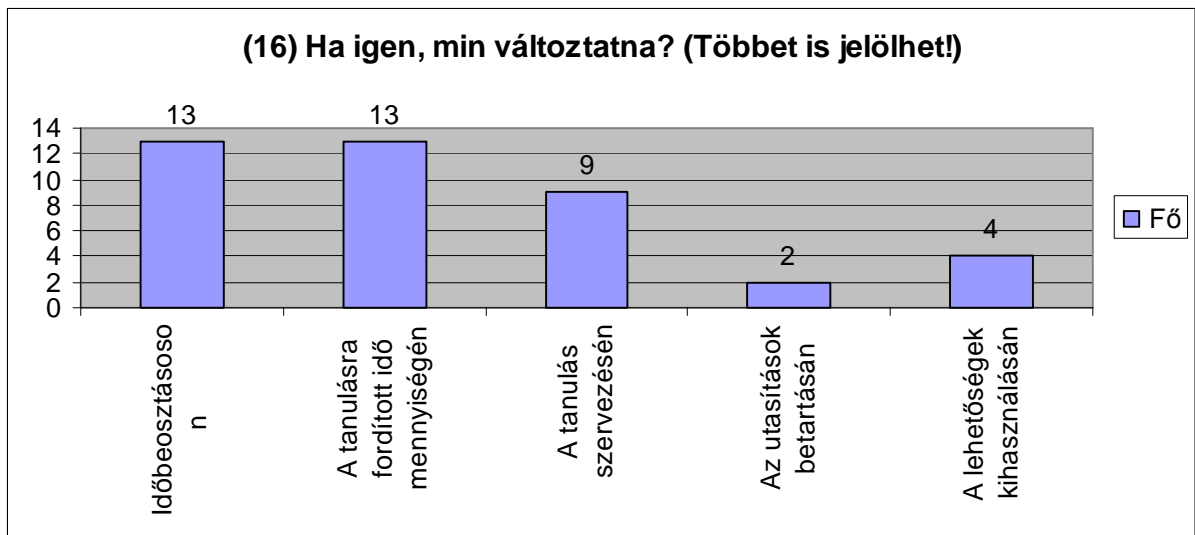
15. kérdés: Hajlandó lenne a jövőben is távoktatásos képzésben részt venni?

Válaszok: 26 fő (92%) venne ismét részt távoktatásos képzésben, 1 fő (4%) nem, 1 fő nem adott választ (4%).

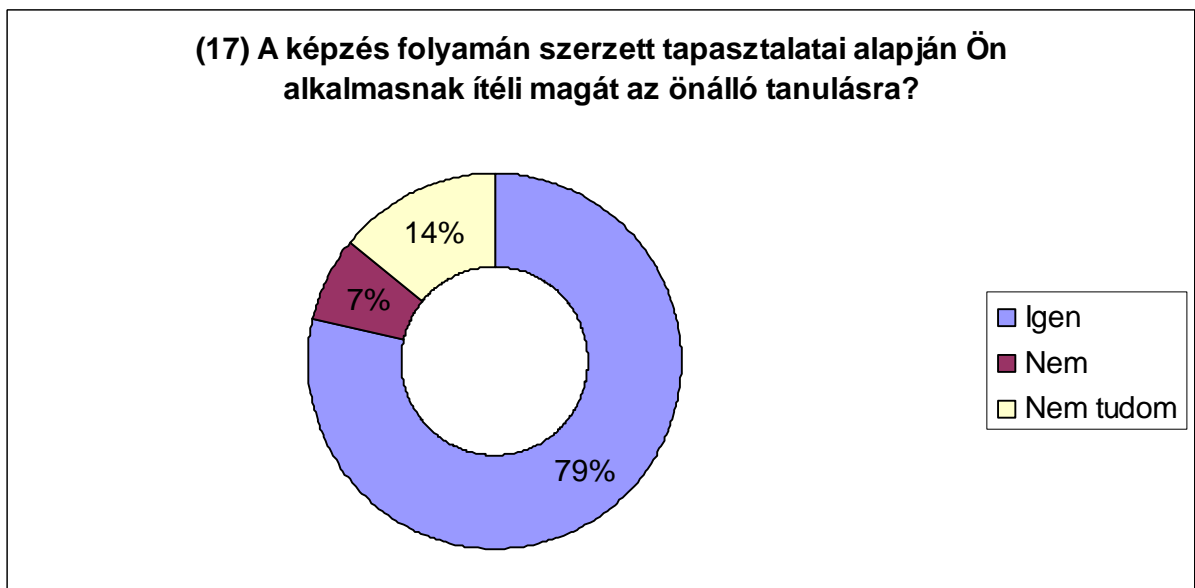
16. kérdés: Ha igen, min változtatna?

Válaszok: Időbeosztásán 13 fő (46%), a tanulásra fordított idő mennyiségén 13 fő (46%), tanulás szervezésén 9 fő (32%), utasítások betartásán 2 fő (7%), lehetőségek kihasználásán 4 fő (14%). A válaszadók több választ is bejelölhettek, aminek a lehetőségével az adatok szerint éltek is.

17. kérdés: Alkalmas-e önálló tanulásra?

Válaszok: 22 fő (79%) tartja magát alkalmasnak, 2 fő (7%) nem, 4 fő (14%) nem tudja megítélni.

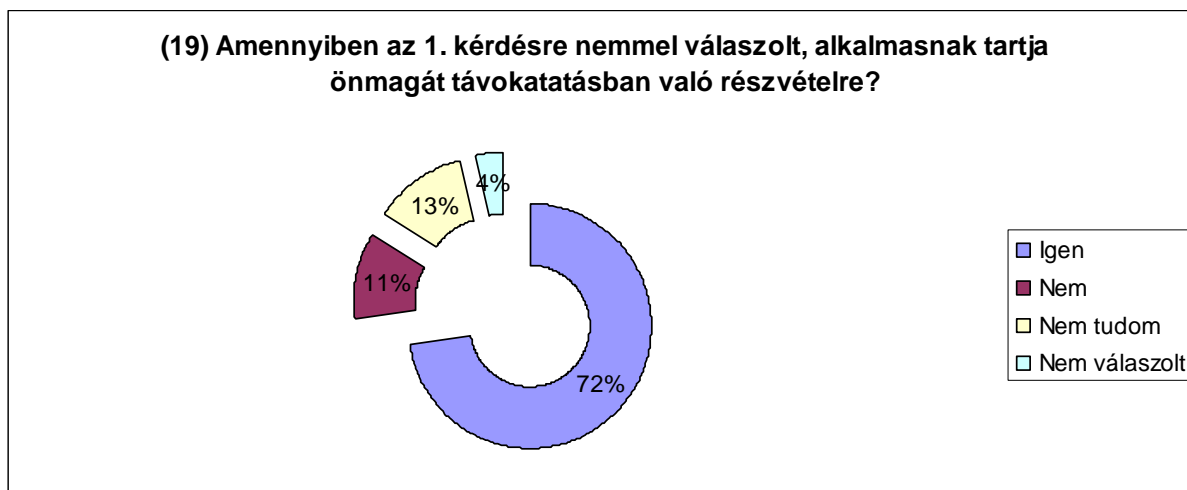
18. kérdés a távoktatás előnyeire vonatkozik.

Válaszok: A válaszadók kiemelték a következő jellemzőket: szabadság, önállóság, rugalmasság, egyéni ütem, nincs korhoz kötve, olcsóbb, célirányos, csak a fontos tárgyakat oktatják, de ez nem helyettesíti a hagyományos képzést, a tutornak nagyon nagy szerepe van a képzés sikerében mivel rengeteget tud segíteni és motiválni.

A 19. kérdés azokra vonatkozik, akik még nem rendelkeznek távoktatási tapasztalatokkal (80 fő a 108-ból).

19. kérdés: Alkalmas-e önálló tanulásra?

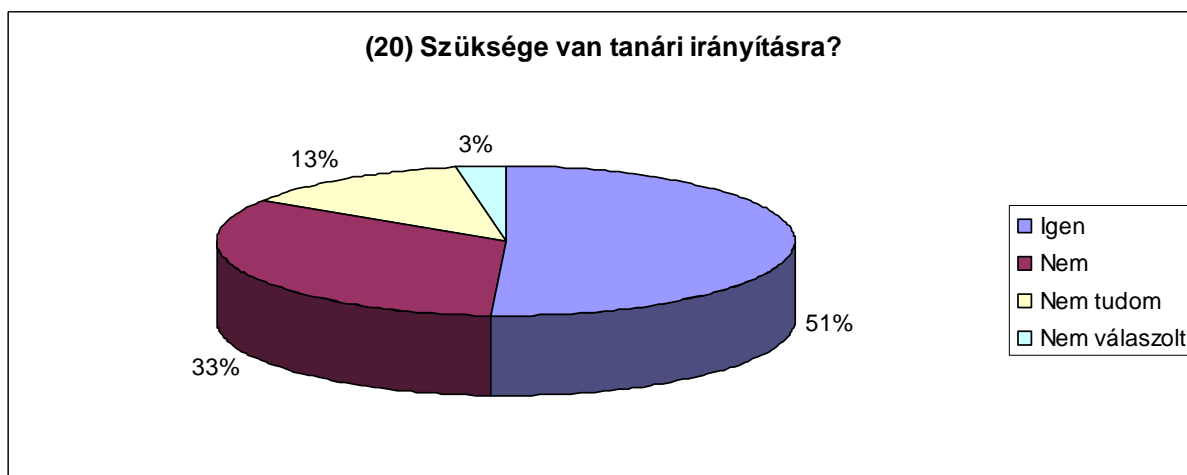
Válaszok: 58 fő (72%) tartja magát alkalmasnak, 9 fő (11%) nem, 10 fő (13%) nem tudja, 3 fő nem adott választ (4%).

A 20-25. kérdés ismét az összes megkérdezettre (108 fő) vonatkozik.

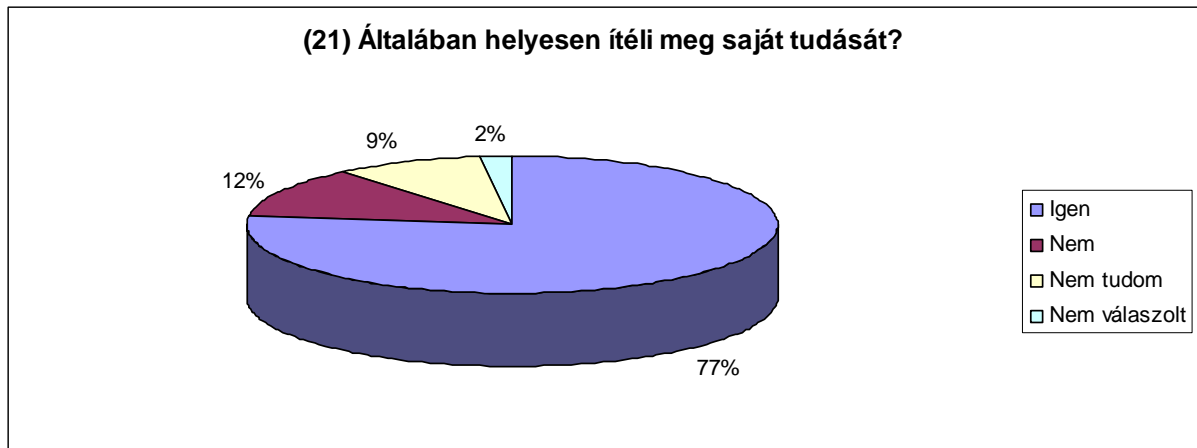
20. kérdés: Szükséges-e tanári irányítás?

Válaszok: 55 fő (51%) szerint szükséges, 36 fő (33%) nem, 14 fő (13%) nem tudja.

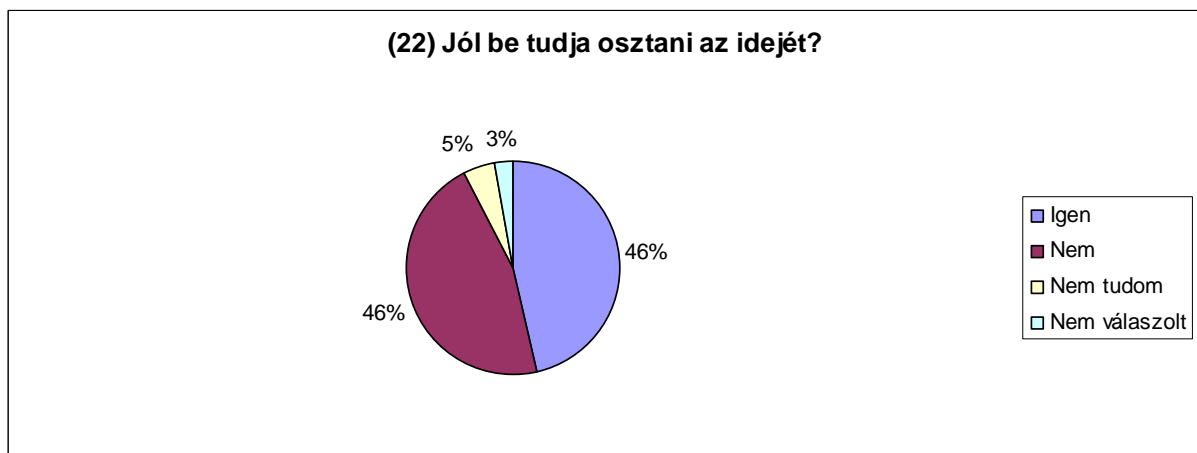
21. kérdés: Helyesen ítéli meg tudását?

Válaszok: 83 fő (77%) helyesen ítéli meg tudását, 13 fő (12%) nem, 10 fő (9%) nem tudja, 2 fő nem adott választ a kérdésre (2%).

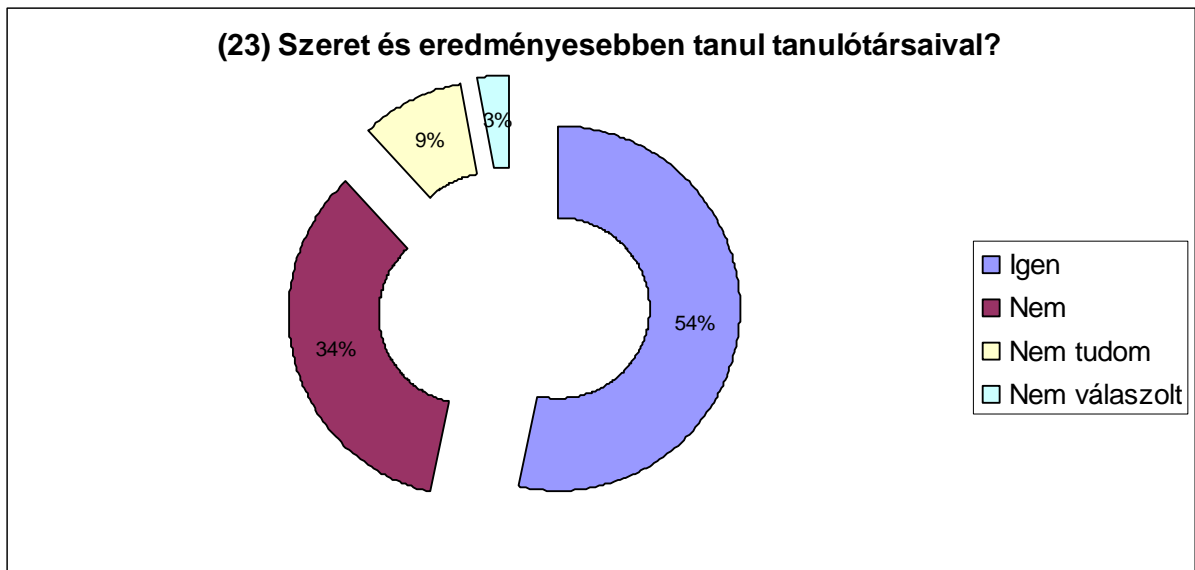
22. kérdés: Jól be tudja osztani az idejét?

Válaszok: 50 fő (46%) úgy véli, hogy jól be tudja osztani az idejét, 50 fő (46%) nem, 5 fő (5%) nem tudja, 3 fő nem adott választ (3%).

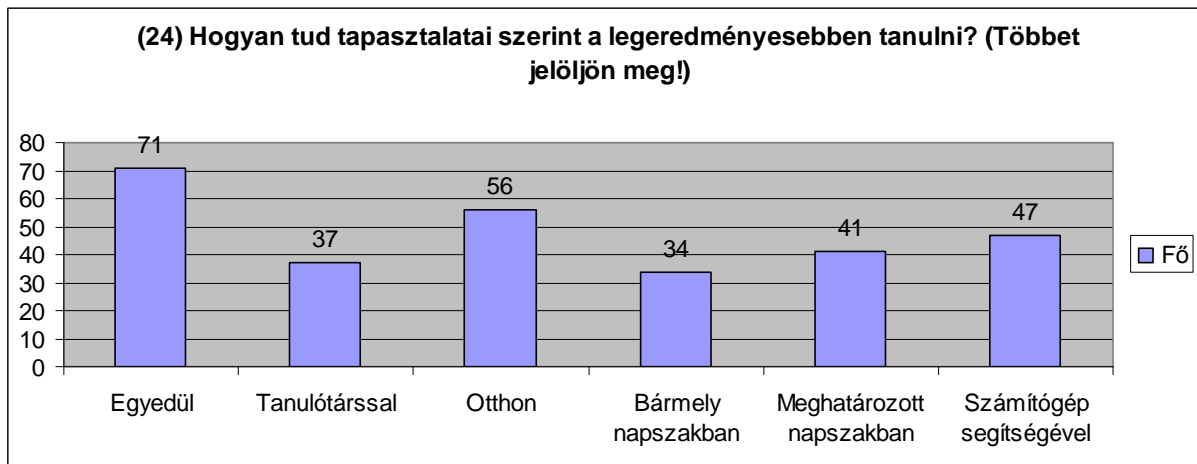
23. kérdés: Szeret és eredményesebben tanul-e tanuló társaival?

Válaszok: 58 fő (54%) igen, 37 fő (34%) nem, 10 fő (9%) nem tudja, 3 fő nem adott választ a kérdésre (3%).

24. kérdés: Hol, hogyan, mikor tanul?

Válaszok: 71 fő (66%) egyedül, 37 fő (34%) tanuló társal, 56 fő (52%) otthon, 34 fő (31%) bármely napszakban, meghatározott napszakban 41 fő (38%), számítógép segítségével 47 fő (43%) tanul. Ennél a kérdésnél ismét több választ is bejelölhettek a válaszadók. Volt, aki többet, volt aki semmit sem jelölt be.

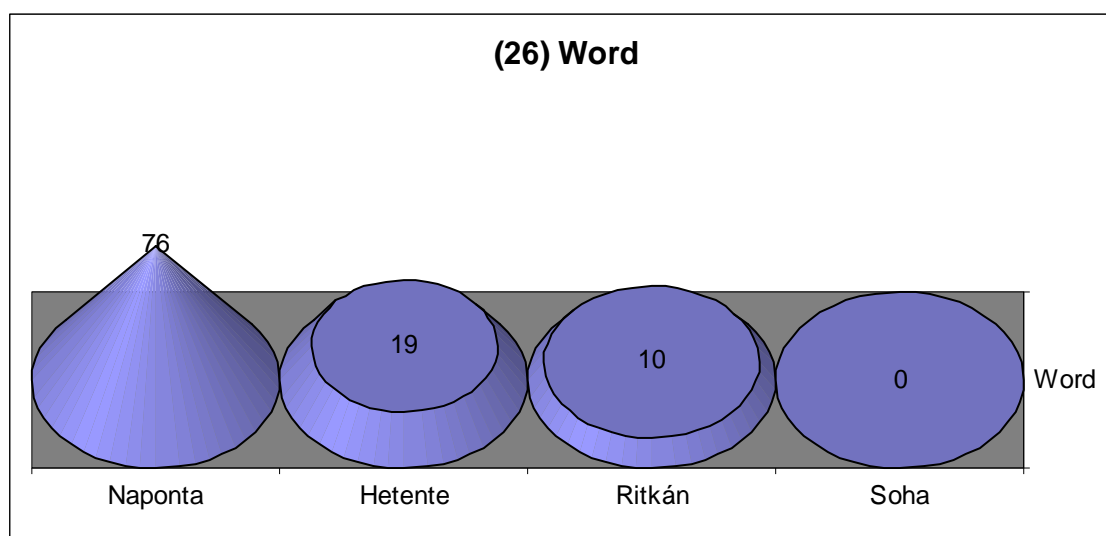
25. kérdés: Miért nem alkalmas távoktatásra?

Válaszok: A válaszadók szerint rossz az időbeosztási képességük, igénylik a rendszeres ellenőrzést, számonkérést, nincs elég szorgalmuk, kitartásuk.

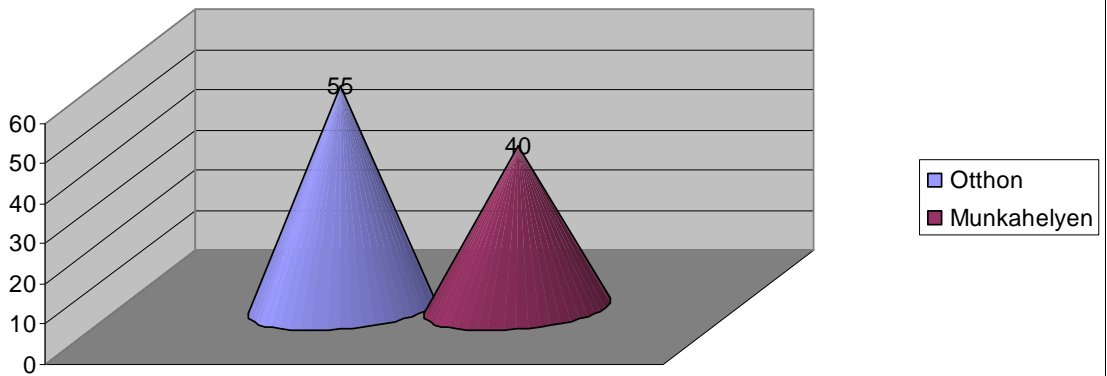
A 26. kérdés néhány, a képzésben való részvétel szempontjából releváns alkalmazás használatára és annak gyakoriságára kérdez rá.

Használat helye, célja	gyakorisága, naponta	hetente	ritkán	soha	otthon	munkahely
Word	76 fő 70%	19 fő 17%	10 fő 9%	0 fő 0%	55 fő 51%	40 fő 37%
Power point	19 fő 17%	36 fő 33%	44 fő 40%	2 fő 2%	32 fő 30%	39 fő 36%
Adobe Reader	57 fő 53%	20 fő 18%	11 fő 10%	1 fő 0,9%	39 fő 36%	28 fő 26%
Böngészés	101 fő 93%	2 fő 2%	0 fő 0%	2 fő 2%	56 fő 52%	43 fő 40%
Letöltés	28 fő 26%	24 fő 22%	41 fő 38%	10 fő 9%	43 fő 40%	7 fő 6%
e-card	1 fő 0,9%	4 fő 3%	40 fő 37%	47 fő 43%	18 fő 17%	6 fő 5%
e-mailezés	93 fő 86%	11 fő 10%	2 fő 2%	0 fő 0%	56 fő 52%	42 fő 39%
skype	29 fő 27%	18 fő 17%	29 fő 27%	25 fő 23%	32 fő 30%	8 fő 7%
Fórumozás	12 fő 11%	19 fő 17%	29 fő 27%	38 fő 35%	27 fő 25%	6 fő 5%
Közösségi oldalak	36 fő 33%	18 fő 17%	28 fő 26%	16 fő 15%	32 fő 30%	10 fő 9%
Int.vásárlás/ügyintézés	5 fő 5%	24 fő 22%	59 fő 55%	17 fő 16%	38 fő 35%	16 fő 15%
(Nyelv)tanulás	16 fő 15%	28 fő 26%	42 fő 39%	15 fő 14%	36 fő 33%	18 fő 17%

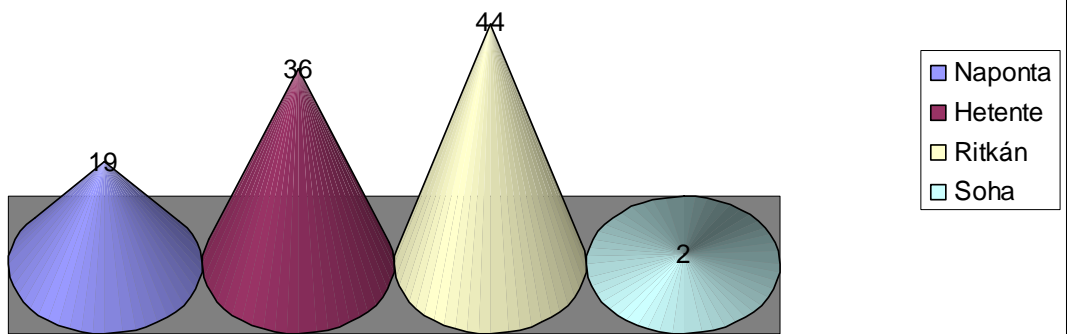
A táblázat nagyon hiányos a helyre vonatkozóan, sok válaszadó nem adott választ. Az azonban egyértelmű, hogy a válaszadók nagyobb részben használják a számítógépet otthon, mint a munkahelyen.

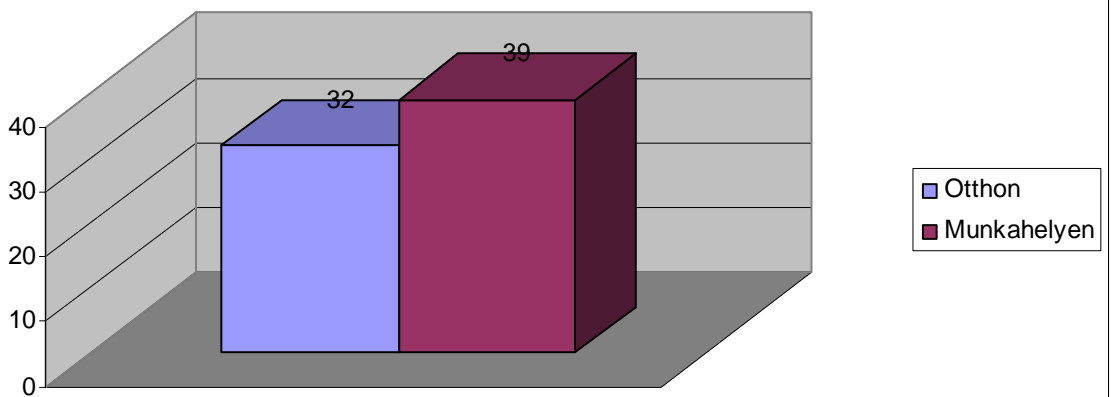
(26) Word / otthon / munkahely

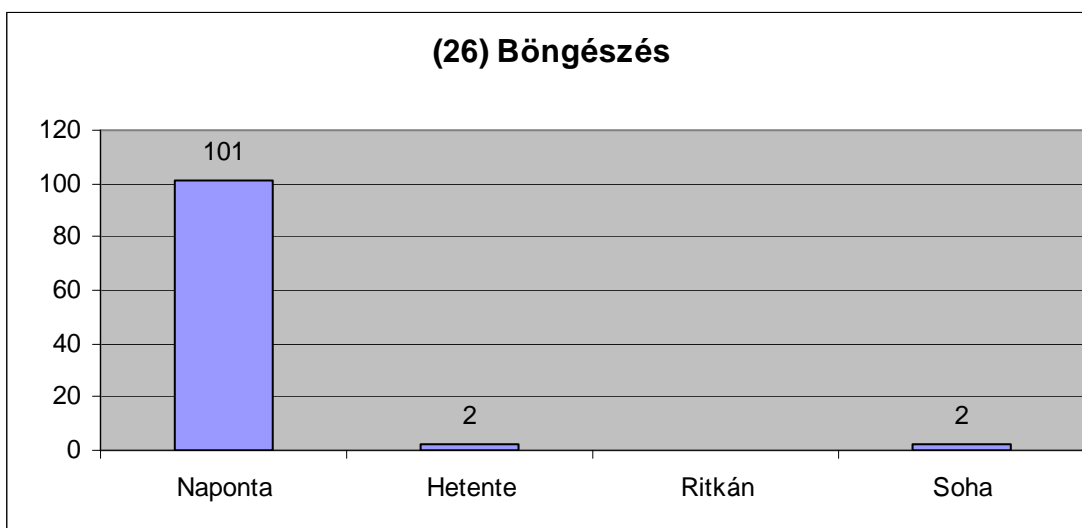
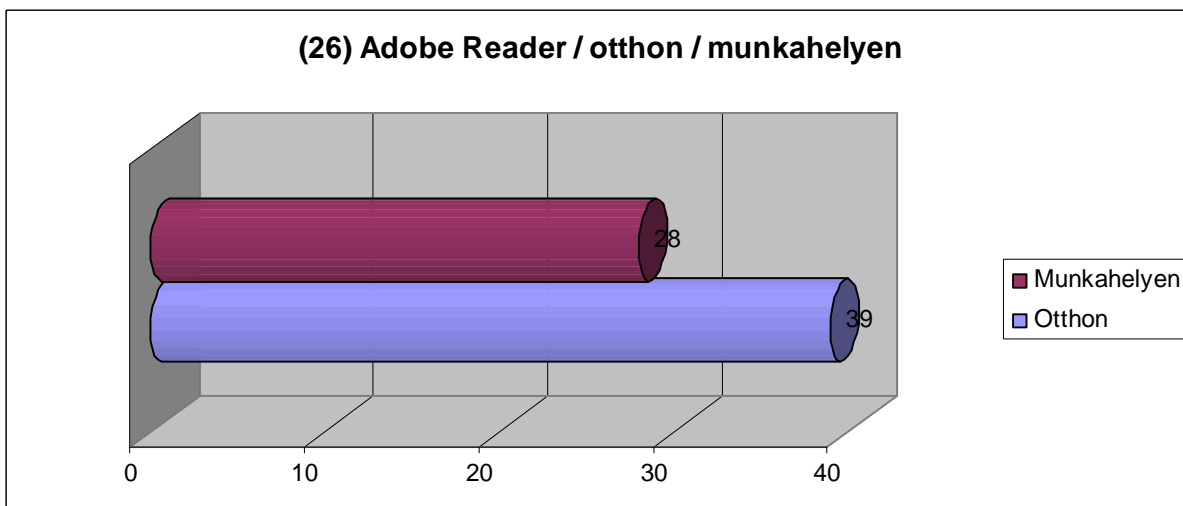
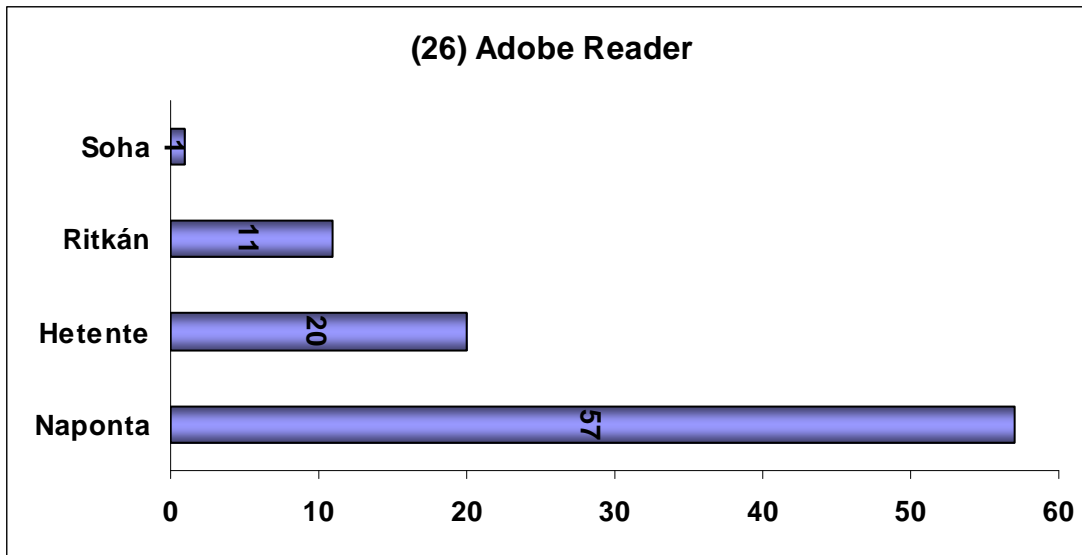

(26) PowerPoint

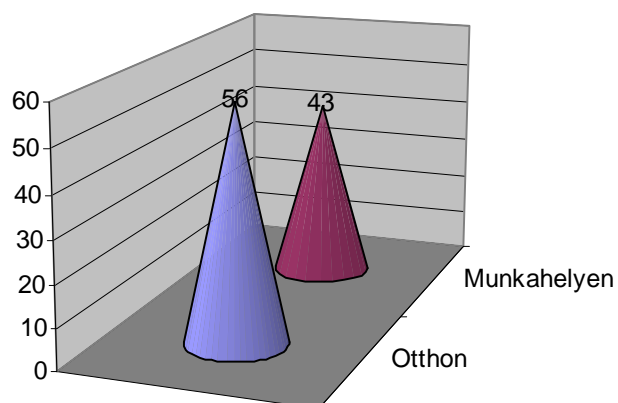

(26) PowerPoint / otthon / munkahelyen

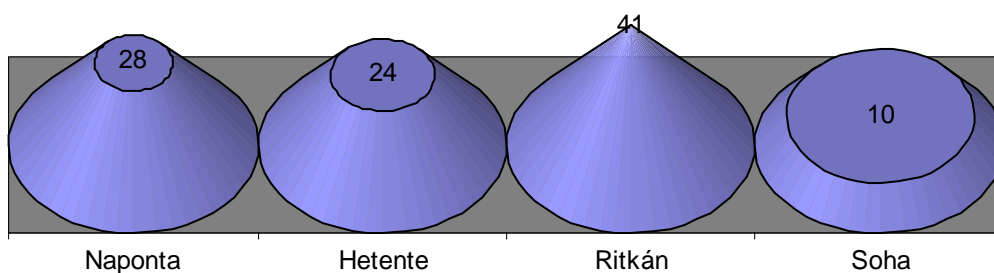

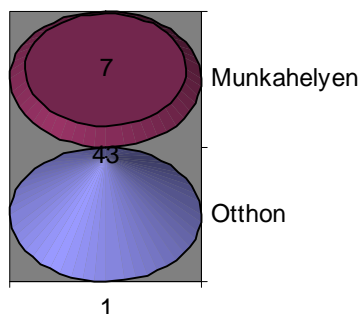
(26) Böngészés / otthon / munkahelyen

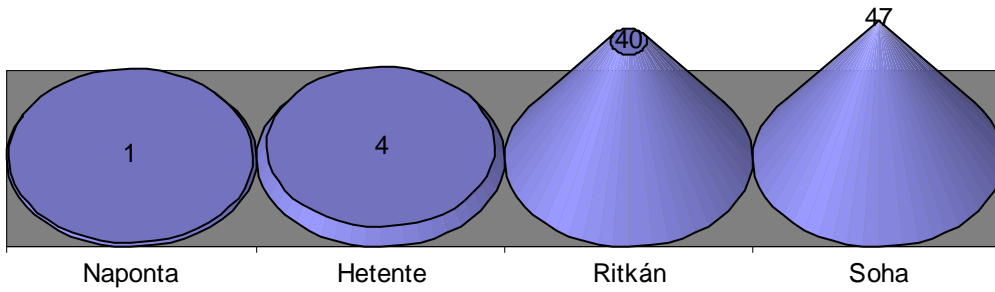
(26) Hangfelvételek, filmek letöltése

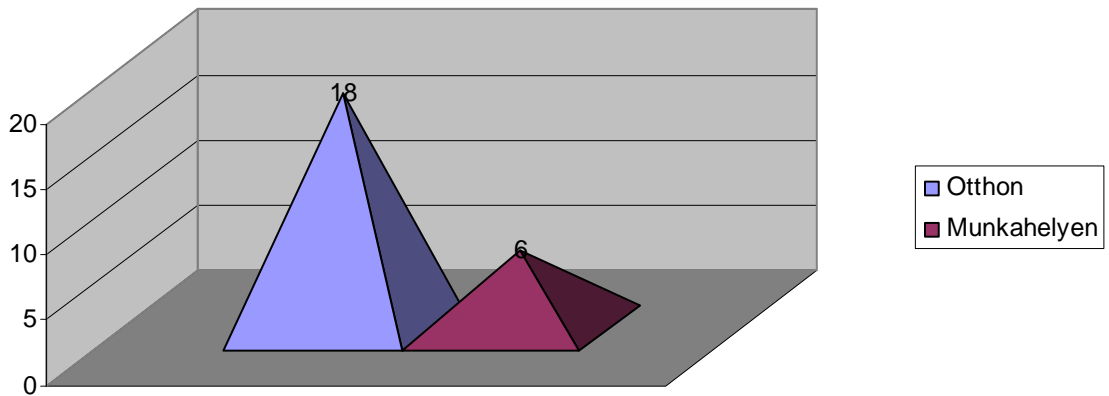
(26) Hangfelvételek, filmek letöltése otthon / munkahelyen

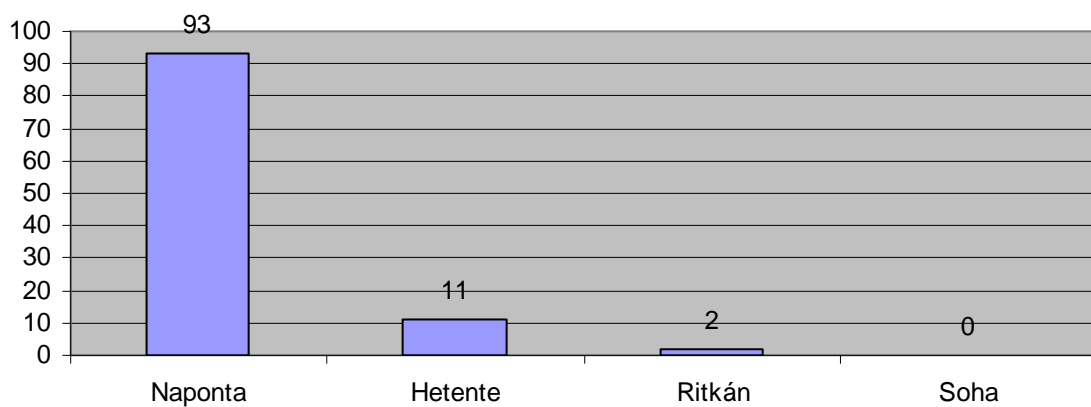
(26) E-card küldés

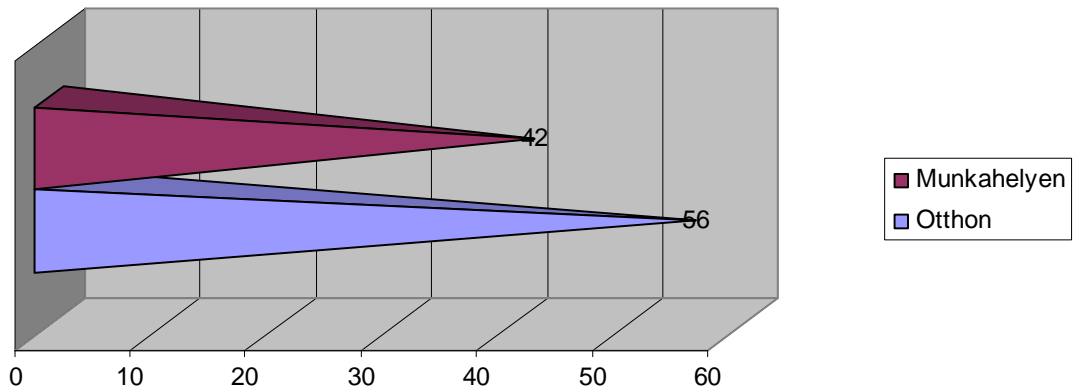
(26) E-card küldés / otthon / munkahelyen

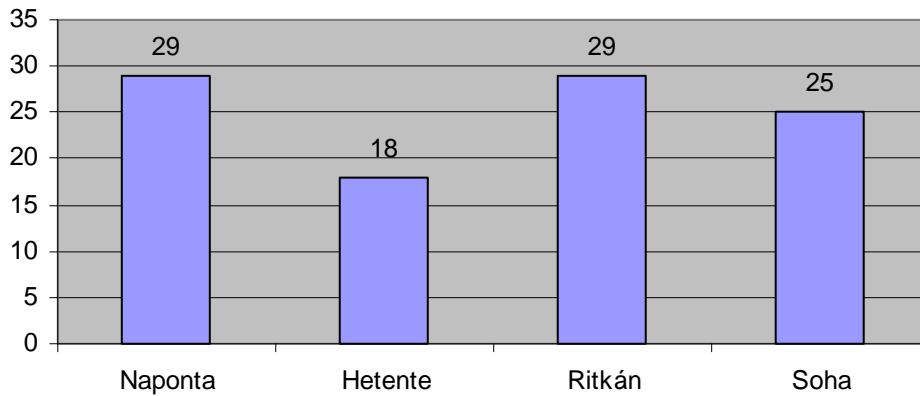
(26) E-mailezés

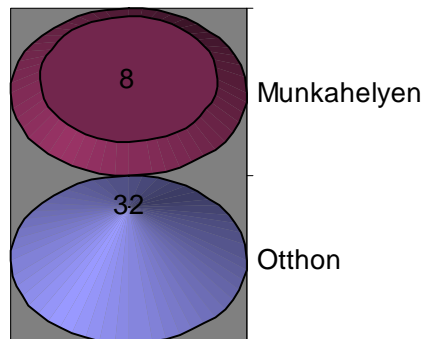
(26) E-mailezés / otthon / munkahelyen

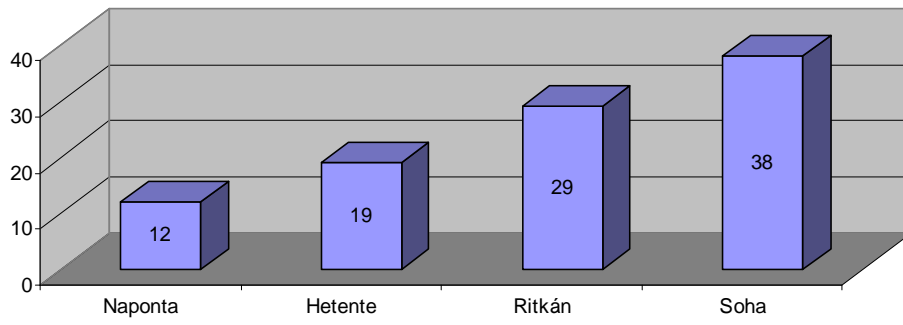
(26) Telefonálás (pl.skype)

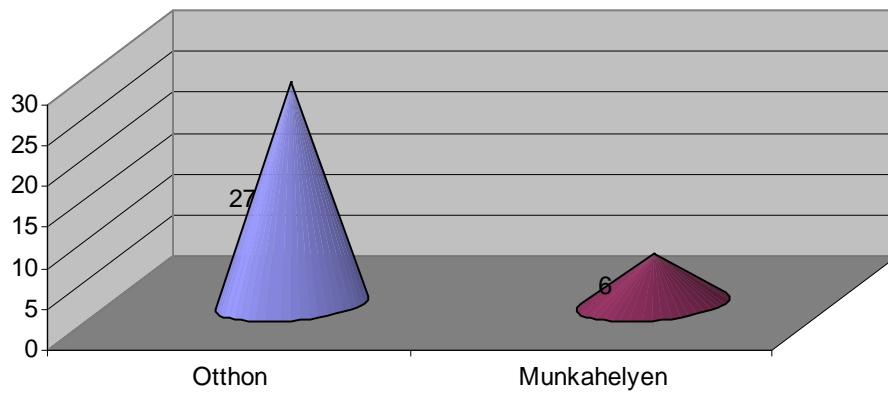
(26) Telefonálás (skype) / otthon / munkahely

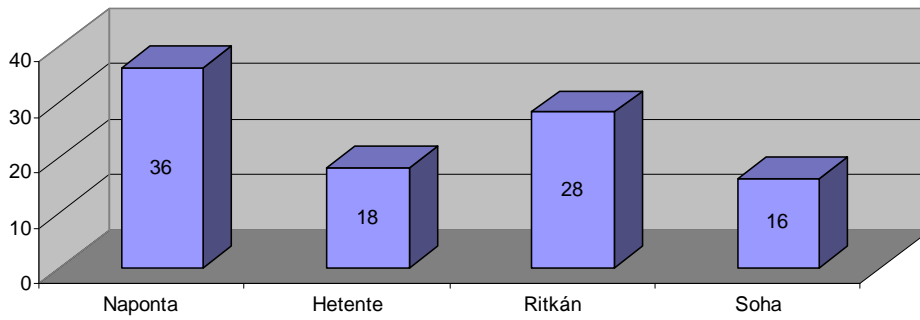
(26) Fórumozás

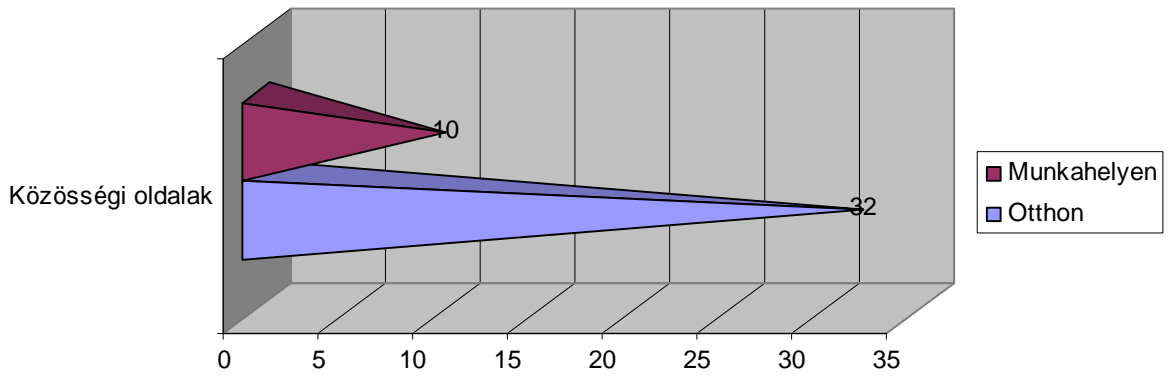
(26) Fórumozás / otthon / munkahelyen

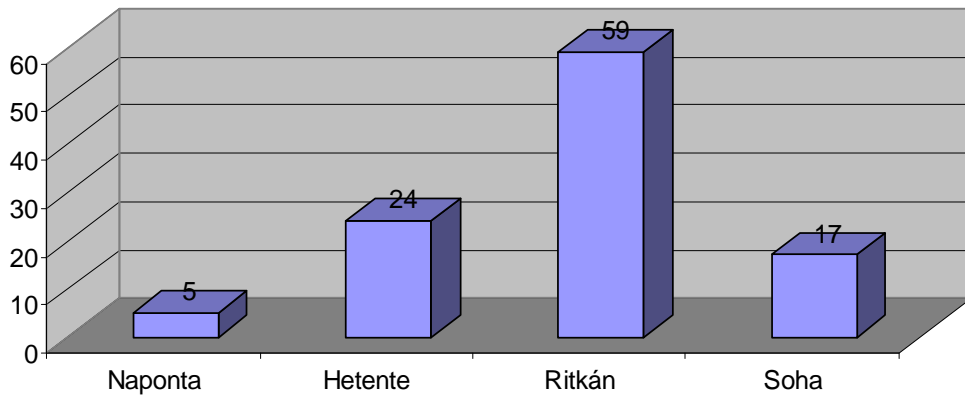
(26) Közösségi oldalak

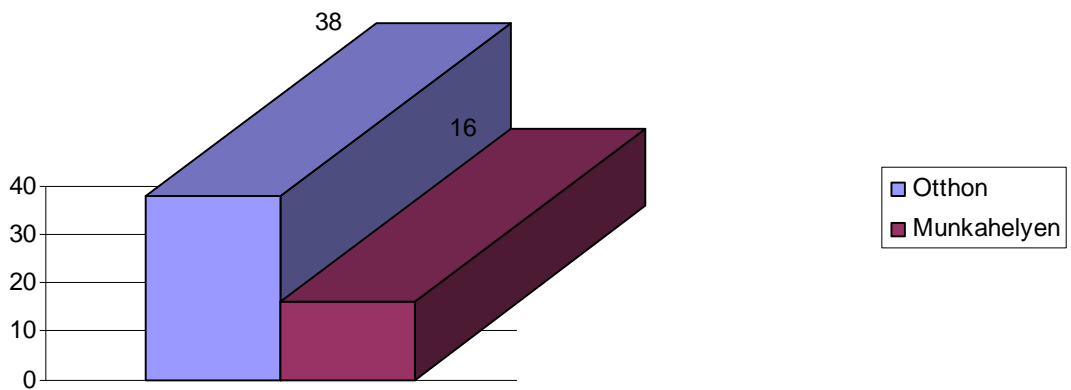
(26) Közösségi oldalak / otthon / munkahelyen

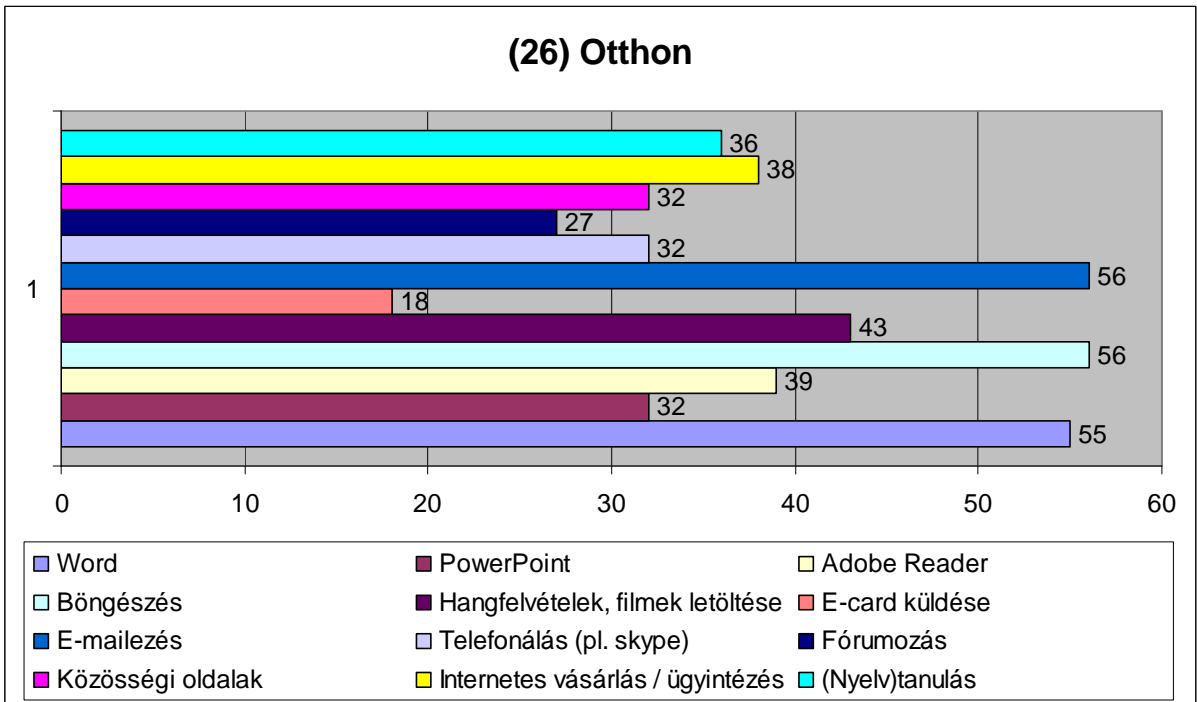
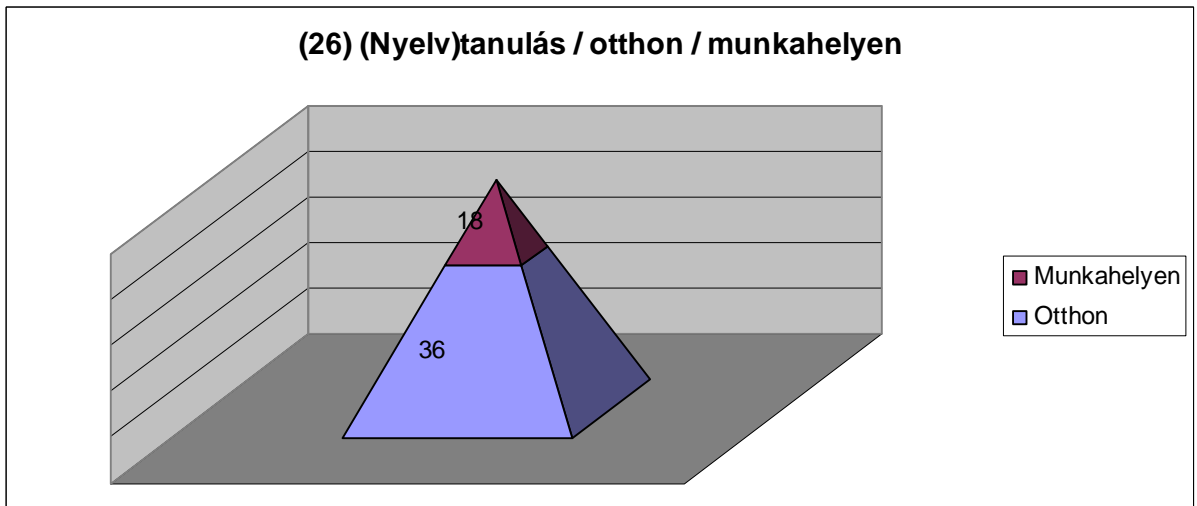
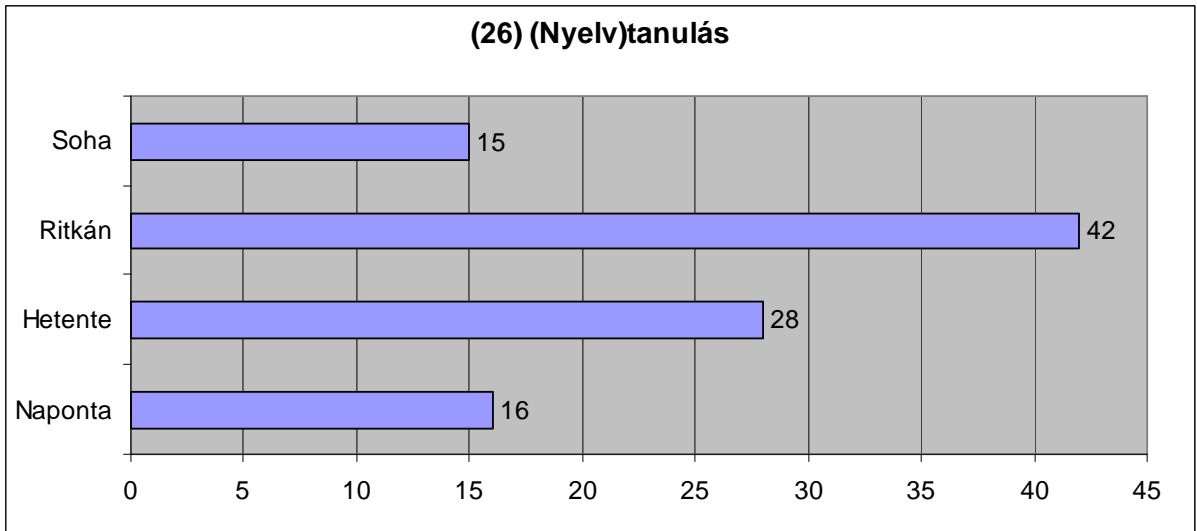

(26) Internetes vásárlás / ügyintézés

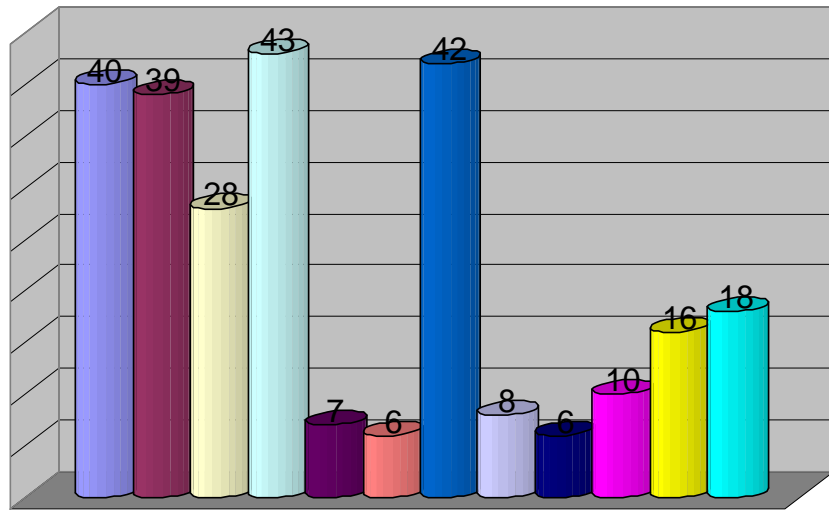

(26) Internetes vásárlás / otthon / munkahelyen

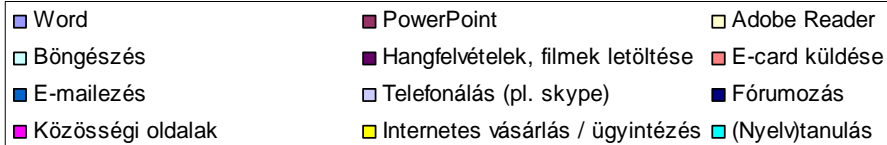
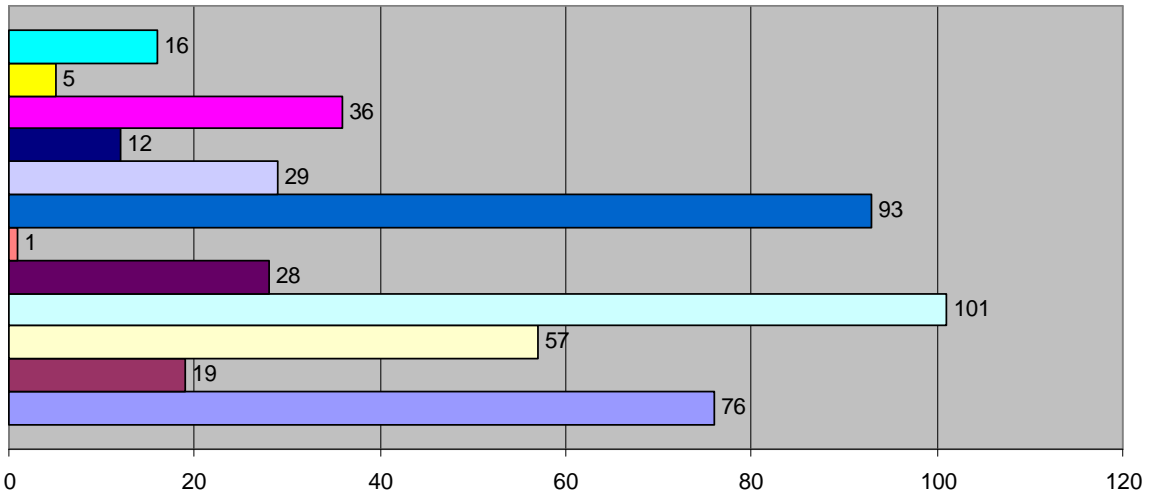

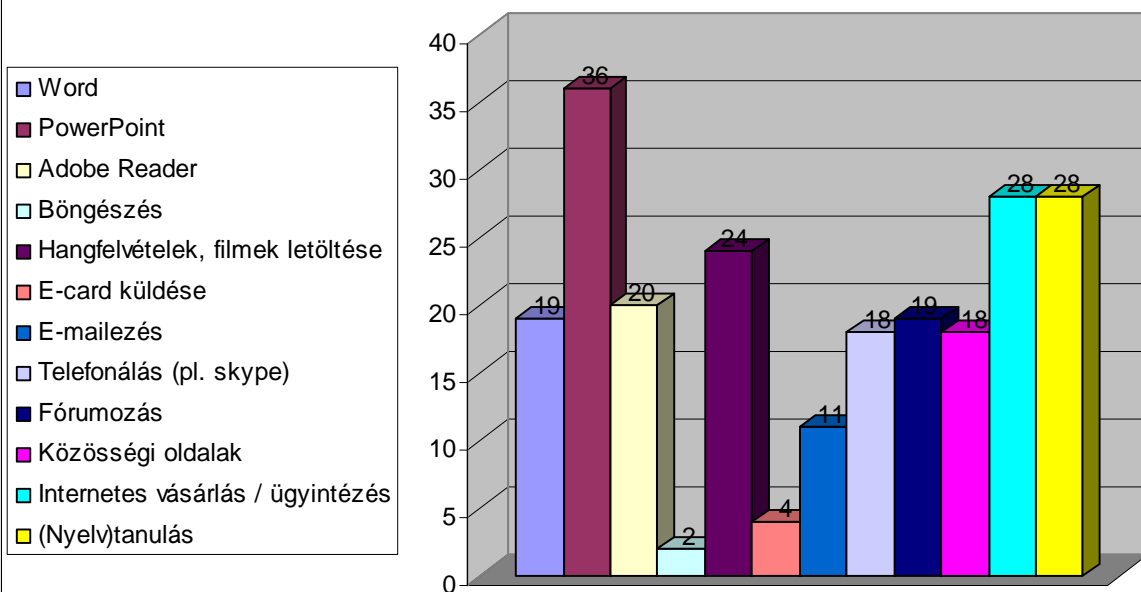
(26) Munkahelyen

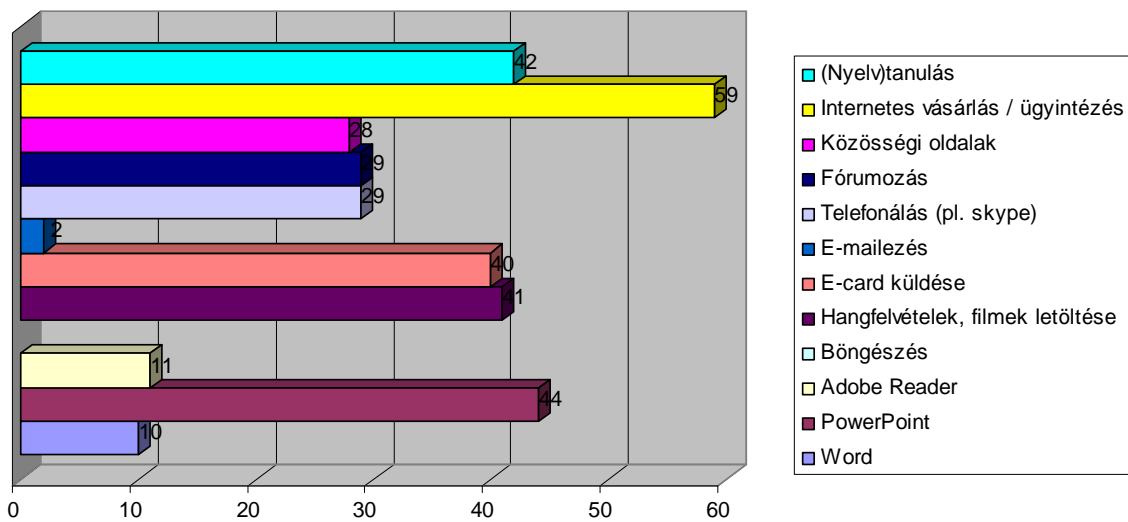
(26) Naponta

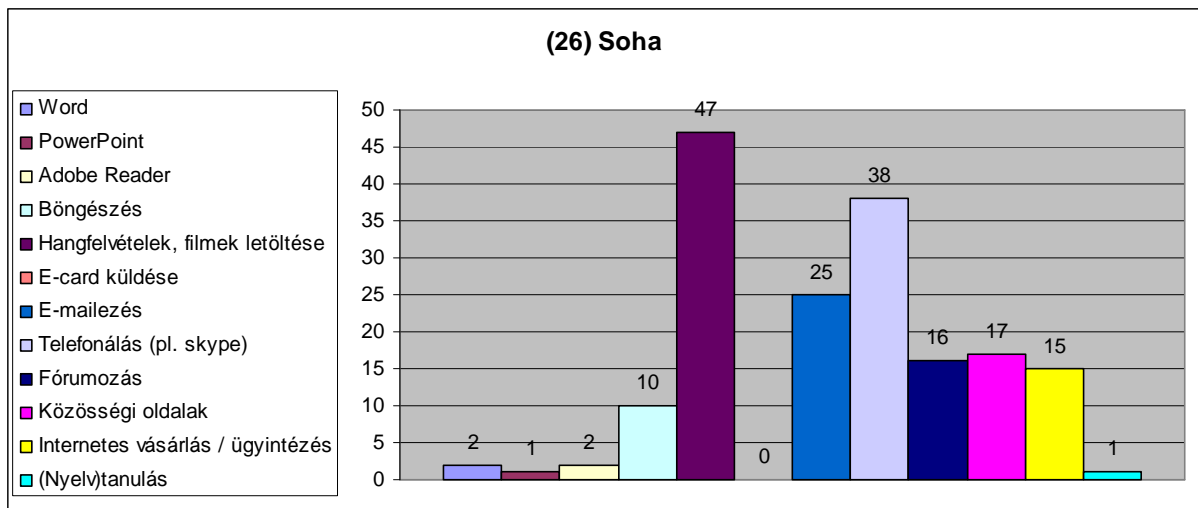

(26) Hetente

(26) Ritkán

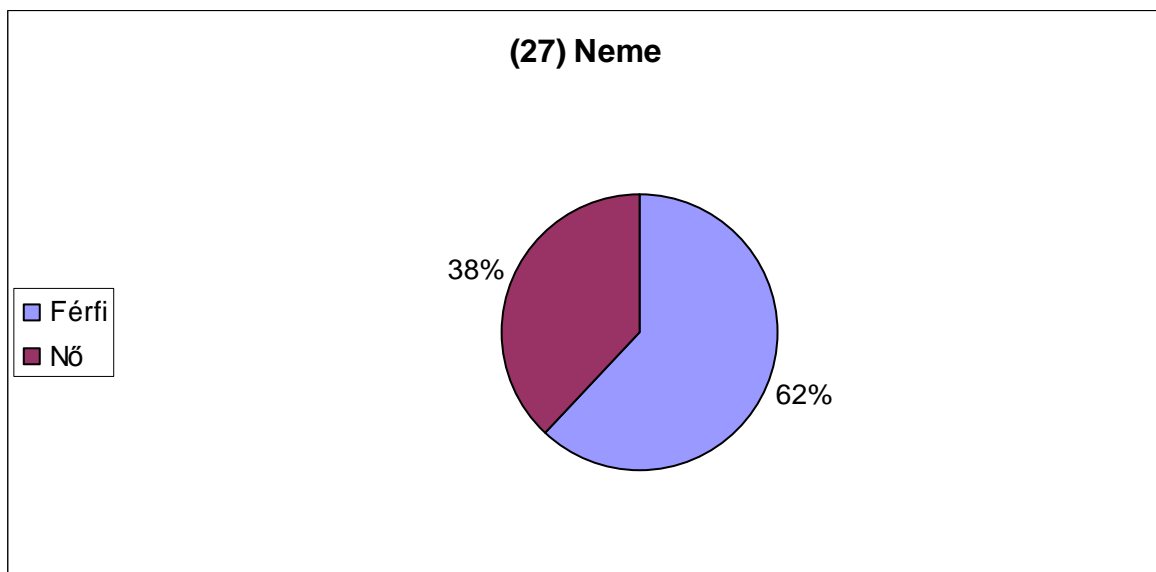

Az utolsó 4 kérdés (27-30.) személyes adatokra, statisztikára vonatkozik.

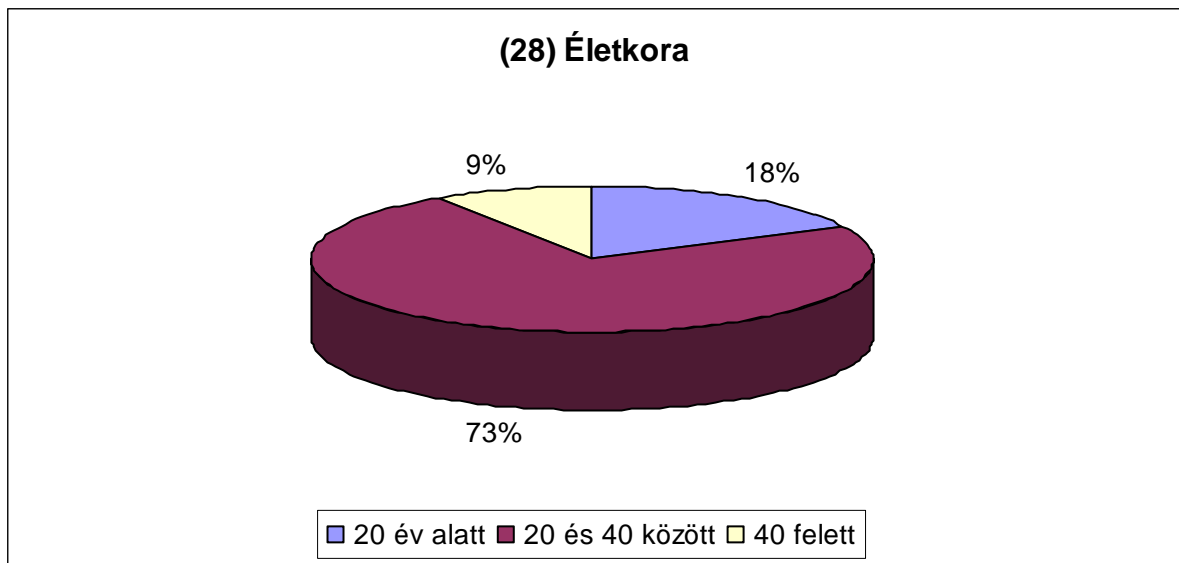
27. kérdés: Neme

Válaszok: Férfi: 67 fő (62%), nő: 41 fő (38%).

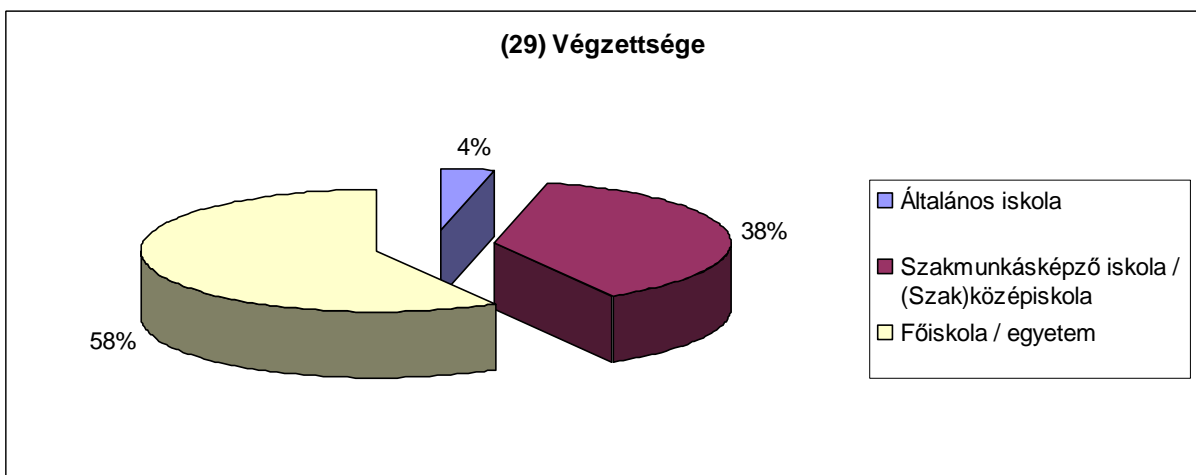
28. kérdés: Életkor

Válaszok: 20 év alatti 19 fő (18%), 20-40 év közötti: 79 fő (73%), 40 fölötti: 10 fő (9%).

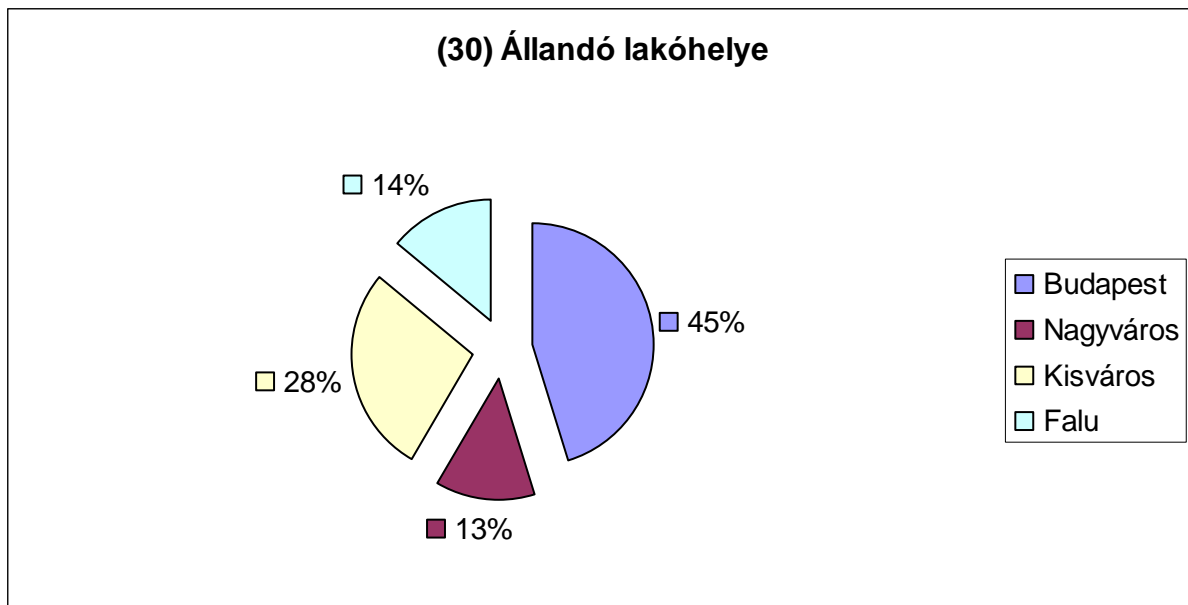
29. kérdés: Végzettsége

Válaszok: Általános iskola 4 fő (4%), (szak) középiskola 41 fő (38%), főiskola/egyetem 63 fő (58%).

30. kérdés: Lakóhelye

Válaszok: Budapesten él 49 fő (45%), nagyváros 14 fő (13%), kisváros 30 fő (28%), falu 15 fő (14%).

6. Összegzés

A válaszadók mindössze 26% (28 fő) vett már részt távoktatási képzésben, melynek során a **tapasztalatokkal rendelkezők** 60% kapott online távoktatási tananyagot, és csak 43%-nak biztosítottak tutori támogatást. 78% tanuló nem készített tanulási ütemtervet. A résztvevők 82%-a végiggondolta, mit szeretne fejleszteni a képzés során, mik a konkrét céljai. 50% tanult hetente egyszer, 18% hetente többször, 11% naponta. A válaszadók 32%-a tanult munkahelyen munkaidőben, 61% otthon, 86% egyedül, 75% betartotta az utasításokat, 54% kinyomtatta a tananyag egyes részeit. 50% mindig, 46% általában értékelni tudta önmagát. Tutorától 75%, mástól 43% kért segítséget a tanulás során. A már tapasztalattal rendelkezők 92% szeretne újra részt venni távoktatási képzésben, de csak 79% tartja magát alkalmasnak önálló tanulásra. 46% változtatna a tanulásra fordított idő mennyiségén, 46% az időbeosztásán, 32% a tanulás szervezésén.

A távoktatási **tapasztalatokkal nem rendelkezők** közül is 72% tartja magát alkalmasnak önálló tanulásra, 11% nem.

Az **összes megkérdezett** személy 51% igényel tanári irányítást, 33% nem, 77% helyesen ítéli meg saját tudását, 12% nem, 46% tudja jól beosztani az idejét, 46% nem. Eredményesebben tanul tanulótárrsal 54%, 34% nem, mégis 66% egyedül tanul. 31% bármikor tud tanulni, 38% csak meghatározott napszakban. Számítógéppel csak a válaszadók 43% tanul.

Számítógépet legtöbben böngészésre, emailezésre, az adobe reader, illetve a word alkalmazásokra használják napi rendszerességgel. A legritkábban használatos az e-card, fórumozás, skype, vásárlás/ügyintézés. Tanulásra 26% hetente, 39% néha, 15% naponta használja a számítógépet. A válaszadók 38% középiskolai, 58% felsőfokú végzettséggel rendelkezik.